

ΕΙΣ ΤΗΣ ΧΑΝΟΥΜΙΣΣΑΙΣ.

Χανούμισσας τοῦ χαρεμιοῦ, τῶν Μπέηδων στολίδια,
Χανούμισσας, τοῦ ἔρωτα καὶ τοῦ γλεντιοῦ κυράδες,
Χανούμισσας ἀμίμηταις 'στὰ νάζια, 'στὰ παιχνίδια,
'Στοὺς ἀμανέδες, 'στῆς ματιαῖς καὶ εἰς τῆς ὠμορφάδες.
Χανούμισσας πεντάμορφαις, παντοῦ ἐξακουσμέναις,
'Αφρογαλατομπουρεκοζαχαρομελωμέναις.

Μᾶς λέτε πῶς θὰ φύγετε ἀπ' τὰ 'δικά σας μέρη,
'Οπου 'δικά μας βίβαια θὰ γίνουν σὲ λιγάκι,
Γιατὶ φοβάσθε ἐξαφνα μὴ τοῦ 'Ρωμιοῦ τὸ χέρι
Τραβήξῃ ἀπ' τὴ μούρη σας τὸ ἄσπρο γιασουμάκι.
'Αλλὰ ποῖος μαῦρος διὰ βολος ἐσκέφθη νὰ σᾶς βάλῃ
Μὴ τέτοια σκέψι ἄδικη καὶ μαύρη 'στὸ κεφάλι ;

~~Ἐρεῖς ποτὲ γιὰ φερετζέ μιὰ λέξι νὰ σᾶς 'ποῦμε,
'Ἡ νὰ σᾶς τὸν τραβήξουμε με' ζεῖμα πέκου βία ;
Καλλιτέρα νὰ σκάσουμε, κομμάτια νὰ γανοῦμε,
Πρὶν νὰ κάμουμε σὲ σᾶς μιὰ τέτοια ἄδικία.
Γιὰ τὸ Θεὸ, Χανούμισσας, μὴ φύγετε, σταθῆτε
Γιὰ μιὰ στιγμή κι' ἀπὸ κοντὰ τοὺς 'Ελληνας νὰ 'δῆτε.~~

Φορεῖτε τὰ πασσούμια σας, τοὺς ἄσπρους φερετζέδες,
Καὶ ὅ,τι ἄλλο θέλετε . . . κανεῖς δὲν σᾶς πειράζει·

Λατρεύετε τὸν Μουχαμέτ 'ψηλὰ 'στοὺς μιναρέδες,
Γιὰ ὅ,τι καὶ ἂν κάμετε καθόλου δὲν μᾶς νοιάζει.
'Εμεῖς δὲν θάλλοιμε αὐτοῦ σὰν τύραννοι Πασσάδες,
Θεὸ νὰ περάσετε ζωὴ με' μᾶς τοὺς κουβαρντάδες.

Θέτε καὶ σεῖς νὰ βάλετε τῆς μόδας καππελίνα,
Φουστάνια με' μακρυαῖς οὐραῖς, με' ποῦφ καὶ φραμπωλάδες;
Θέτε νάλλοιμε 'μεῖς αὐτοῦ καὶ σεῖς μέ' στὴν 'Αθήνα ;
Καλῶς νὰ μᾶς δρίσετε, Χανούμισσας κυράδες.
Μὲ 'μᾶς δὲν θὰ στραγγίσετε τῆς πίκρας τὸ ποτῆρι,
Ποτὲ δὲν θὰ χαλάσουμε Χανούμισσας χατῆρι.

Πέστε τί ἄλλο ἀπὸ 'μᾶς τοὺς 'Ελληνας ζητεῖτε ;
'Ἄν θέτε νὰ μᾶς δέρνετε σὰν σκλάβους 'Αραπάδες,
Καὶ τοῦτο τὸ δεχόμεστε, ἀλλὰ νὰ μὴ μᾶς 'πῆτε
Νὰ γίνουμε τοῦ χαρεμιοῦ κι' ἐμεῖς Κισλαραγάδες.
'Ἄν σ' ὅλα τ' ἄλλα πρόθυμοι μαζί σας συμφωνοῦμε,
Μόνο σ' αὐτὸ, Χανούμισσας, τὸ ναὶ δὲν θὰ σᾶς 'ποῦμε.

Χαλάλι τὰ πασσούμια σας κι' οἱ ἄσπροι φερετζέδες . . .
'Εμπρὸς λοιπόν, Χανούμισσας, τοῦ ἔρωτα κανάρια,
'Εμπᾶτε μυριστολίσταις μες 'στοὺς μπεϊγαντέδες,
Γιὰ νὰ προῦπανθήσετε ἐμᾶς τὰ παλληκάρια.
Γλυκὸ κρασί τρατάρετε εἰς τοὺς 'Ρωμιοὺς μ' ἀφιόνι,
Γιὰ νὰ τὰ'κάμουν θάλασσα μαζί με' σᾶς καὶ σκόνη.

ὕπνου βλέπει τὸ ἄγαλμα τοῦ Ναβουχοδονόσορος, καὶ συμβαίνουν σκηναὶ παράδοξοι, αἰφνίδιοι, ἀνεξήγητοι, φαντασιώδεις. Τέλος μετ' ἄλληλουχίαν συμβάντων, καὶ δραμάτων καὶ ἐμφανίσεων, ἀπαιτουσῶν ἐπὶ σκηνῆς μηχανισμόν, οἶον τοῦλάχιστον αἱ féeries τοῦ Ορέρα, ἔρχεται ἡ στιγμή τοῦ δείπνου, ἐκεῖ δὲ ὁ θάνατος δηλητηριάζει τὸν Βαλτάσαρ κρυφίως, ὅστις αἰσθανόμενος τὰς ἀλγηδόνας καὶ μαθὼν τὴν αἰτίαν παρὰ τοῦ Δανιὴλ, ξιφουλκεῖ καὶ ἐπιτίθεται κατὰ τοῦ Θανάτου καὶ ἐξέρχονται οἱ δύο μονομαχοῦντες ἀπὸ τῆς σκηνῆς, ἐπιστρέφει δὲ μόνος ἐντὸς ὀλίγου εἰς τὴν σκηνὴν ὁ Θάνατος, ἀγγέλλων τὴν νίκην του. Ἐν τῷ ἐπιλόγῳ ὁμιλεῖ ἡ Βιδωλολατρεία, ἥτις πρὸς τοῖς ἄλλοις λέγει

Y pues su fiesta celebra
Madrid, al humilde ingenio
De Don Pedro Calderon
Supplid los muchos defectos
Y perdonad nuestras faltas
Y las suyas etc.

Ἄ, Δὸν Πέτρε ! οἱ Μαδριτινοὶ ἴσως, ἀλλ' ἡμεῖς οἱ αἰρε-

τικοὶ δυσκόλως θὰ δυνηθῶμεν νὰ συγχωρήσωμεν vuestras faltas.

'Ἄλλ' οὐδὲ τὴν ἄξιαν καὶ τοῦ ἀναμορφωτοῦ τοῦ ἰσπανικοῦ θεάτρου ἔχει ὁ Κάλδερων. Πρὸ αὐτοῦ ὑπῆρξεν ὁ Λόπε καὶ πρὸ τούτου ὁ Σερβάντες. Ὁ μονόχειρ ἀθάνατος τοῦ Δὸν Κιχῶτ συγγραφεὺς περιγράφει ἐν τῷ προλόγῳ τινὸς τῶν δραμάτων αὐτοῦ εἰς οἷαν θέσιν οἰκτρὰν εὔρε τὸ θέατρον. Πρὶν ἢ αὐτὸς γράψῃ τὴν *Νουμαιτιαν* του, οὐδὲ θεάτρον ὑπῆρχεν, οὐδ' αὐτὴ τοῦ δραματικοῦ συγγραφῆς ἡ τέχνη ἦτο γνωστὴ σχεδόν. Ὁ πρὸ αὐτοῦ ὑπάρξας Λόπε δὲ Ρουέδα ἦτο χρυσοχόος, συγγραφεὺς καὶ ἡθοποιὸς ταυτοχρόνως, συνέγραψε δὲ διαλόγους ποιμενικοὺς, κατὰ τὸν Βιργίλιον, οἵτινες παρίσταντο ἀπὸ τῆς σκηνῆς. Ὁ ἐργολάβος δὲ τότε τοῦ θεάτρου μόνον ἐφόδια καὶ ἀποσκευὴν εἶχε φενάκας τινὰς καὶ μηλωτὰς χρυσομάλλους ποιμένων. Μετὰ τὸν Σερβάντες ἦλθεν ὁ Λόπε δὲ Βέγα, ὅστις ζήσας 73 ἔτη, εὔρε τὸν καιρὸν νὰ λάβῃ δύο συζύγους, αἵτινες ἀμφοτέραι ἔσπεψαν αὐτὸν με' ἄλλο στέμμα πλὴν τοῦ ποιητικοῦ, νὰ ἀλλάξῃ πολλὰς παλλακάς, νὰ γείνη, ἱερεὺς, νὰ γράψῃ 1800 κωμωδίας καὶ προσέτι . . . κρατηθῇτε καλά ! . . . 21 τόμους λυρικῶν καὶ ἐπικῶν ποιήσεων !! Οὗτος τοῦλάχιστον ὅμως εἶνε εἰλικρινής. α' Ἐγραψα ἐνίοτε, λέγει εἰς τὸ *Arte nueva de hacer comedias*, με' τοὺς κανόνας τῆς Τέχνης, οὐκ ὀλίγοι ἐννοοῦσιν· ἀλλ' ὅτε εἶδον ὅτι ὁ ὄχλος καὶ αἱ

Γιούργια λοιπόν, ὁ ἱραδὲς ἐβγήκε κι' ὦρα ὦρα
Μὲ σὰς, γλυκεραῖς Χανούμισσας, γλυκὰ θ' ἀνταμωθοῦμε,
Προσμένετε μὰς μὲ καρσὶν, μὲ στέφανα καὶ σῶρα,
Καὶ σῦρετε τὸν φροσιζὶν ἡλιόγειν νὰ σὰς δόουμε.
Κι' ἂν θέλετε νὰ κάρτετε καὶ σὲ εἰς ἐμὰς μιὰ χάρι,
Ἀφήσετε νὰ σὰς φανῇ καὶ ἄλλο τὸ ποῦλαρι.

Ἄιντε μορὲ, Χανούμισσα, καὶ διόλου μὴ φοβᾶσαι,
Ἄπ' τὸ χρυσὸ κεφάλι σου μιὰ δὲν θὰ λείψῃ τρίχα,
Ποτὲ δὲν θὰ σ' ἀγγίξουμε, εἰκόνισμά μας θάσαι,
Καὶ τὸ νομὰ θου θάχουμε 'στὸ στόμα σὰν μαστίχα.
Κι' ἂν θέλῃς πρὸ καλλίτερα μαζί ν' ἀδελφωθοῦμε,
Ἡ Ῥωμιοπούλα νὰ γένῃς, ἡ Τουρκοὶ νὰ γενοῦμε.

18 Ιανυρίου 1881.

Source

ΦΑΥΣΤΟΣ ΤΟΥ ΓΚΟΥΝΩ.

Καὶ ἄλλοι μουσουργοὶ ἀπεπειράθησαν νὰ διαχύσωσι τὸ
μουσικὸν αὐτῶν τάλαντον εἰς τὴν μεγαλουργὸν λυρικο-
δραματικὴν ἐποποιίαν τοῦ Γκαίτε. Ὁ εὐφάνταστος Ber-
lioz συνέθεσε μουσικὴν ἐπὶ τοῦ Φαύστου συμφωνίαν πλήρη
σπουδῆς, ὡς συνείθιζε, πλὴν βαρεῖαν καὶ δύσληπτον. Ἐ-
τερον ἐπὶ τοῦ Φαύστου μουσικὸν ἔργον ἐν Ἰταλίᾳ ἀνεφάνη
τοῦ κοινῶς παρ' Ἰταλοῖς ὡς διαδόχου τοῦ Verdi θεωρουμέ-
νου Boito, οὗτινος τὴν ἄξιαν οἱ τῶν ἐθνῶν μουσολόγοι ἔ-
σπευσαν νὰ παραδεχθῶσιν ἐν τοῖς μεγίστοις τῆς Δύσεως
θεάτροις ἐκτελέσαντες.

Ἡ γυναῖκες ἀρέσκονται εἰς τὰ τερατώδη, ἔγνευα βάρβαρος ὁ-
πως τοῖς ἀρέσω, καὶ ὅταν γράφω κωμωδίας, κλείω εἰς τὸν
πύρτην μου τὸν Πλαῦτον καὶ τὸν Τερέντιον μὴ καταβοή-
σωσιν. Δὲν σὰς φαίνεται ὅτι ἀκούετε ὁμιλοῦντα διευ-
θυντὴν τινα δραματικοῦ ἑλληνικοῦ θιάσου, ὅστις—λυπηρὸν
εἶπεῖν—κατὰ τῶν αὐτῶν περίπου προλήψεων ὀφείλει καὶ
σήμερον νὰ παλαίσῃ;

Ὁ Κάλδερν λοιπόν δὲν ἀνεμόρφωσεν, οὐδ' ἐθεμελίωσε
τὸ ἰσπανικὸν θέατρον, ἀλλὰ μόνον ἐπλούτησε τὴν ἀπέραντον
αὐτοῦ δραματολογίον δι' ἑκατοντάδων ἔργων, ἅτινα ἂν δὲν
συμπαρέσυρεν ἐνί, θὰ συμπαρασύρῃ ὅμως ἀφεύκτως εἰς τῆς
λήθης τὴν ἀβυσσον ὁ ροῦς τοῦ χρόνου, διότι οἱ ἐκ ναυτο-
χάρτου ἄνθρωποι θνήσκουσι ταχύτερον ἢ οἱ ἀληθεῖς ἐκ σαρ-
κὸς καὶ νερῶν. Δὲν ἀρνοῦμαι τὸ πολὺ αὐτοῦ πνεῦμα, οὐδὲ
τὴν ἐξοχὴν καὶ γόνιμον αὐτοῦ φαντασίαν, ἣν εὐφρόμως ἐ-
σύλησαν πολλοὶ μεταγενέστεροι ποιηταί, ἀλλ' ὅταν ἀναλο-
γίζωμαι ὅτι πολὺ πρὶν ἢ ὁ Κάλδερν γράψῃ τὴν Vina del
Senor καὶ τὴν Devocion de la Cruz, συναξάριον ἐκ τῶν
τοῦ Ἀμαρτωλῶν σωτηρία, ὅπου διηγεῖται τοῦ σταυροῦ τὰ
θαύματα, ὁ Σαίξπηρ ἤδη εἶχεν γράψῃ τὸν Μάκβεθ, τὸν
Ὁθέλλον καὶ τὸν Ἰούλιον Καίσαρα, τότε καὶ ἄκων παρα-
δέχομαι ὅτι ἡ εὐρὴ ἦν δημοτελῶς ἐπανηγύρισε ἡ Ἰσπανία
τιμὰ τὴν φιλοπατρίαν της, ὅχι ὅμως καὶ τὴν φιλοκαλίαν
της. Καὶ ὅταν ἀναλογίζωμαι ἐπίσης ὅτι ὁ φίλος μου κ.

Πλὴν πρὸς κατανόησιν τοιαύτης ποιήσεως ἀπαιτεῖτο
πνεῦμα οὐχὶ ζωηρὸν καὶ ταραχώδες ἐκ τῆς κύκλω ἀτμο-
σφαίρας ἀντλοῦν, ἀλλὰ γλυκὺ καὶ ἤρεμον ἀφιστάμενον τῶν
ἐπιγελαίων καὶ ἀντιμετωπίζον τὴν ἐν ἀπειρῷ ἐκστάσει ψυ-
χὴν πρὸς τὸ θεῖον.

Ὁ ἐν τινι παρεκκλησίᾳ κατ' ἀρχὰς ὁργανοπαίκτης Γκου-
νὼ μελετήσας ὑπὸ τοὺς θόλους τῆς ἐκκλησίας βαθέως τὴν
θρησκευτικὴν μουσικὴν ἠδυνήθη μόνος νὰ χαράξῃ ἐπὶ τοῦ
χάρτου τὰ μουσικὰ ἐκεῖνα σημεῖα τὰ διαχέοντα εἰς ἁρμο-
νίαν ἅπασαν τὴν θείαν καὶ σατανικὴν τοῦ Φαύστου φιλο-
σεφίαν.

Οὐδέποτε ἔργον ἐστέφθη διὰ πλειοτέρας ἐπιτυχίας ὅσον
ὁ τοῦ Γκουνὼ Φαῦστος· ἐκάστη ἁρμονία, εἰσακτὸν ἄσμα, ἐ-
κάστη νότα περιέχει ἀντίστοιχον ἐν τῷ δράματι σκέψιν.
Ἡ εἰσαγωγή ἐν τοῖς κλασσικοῖς ἔργοις θεωρεῖται ὡς τὸ μέ-
ρος ἐκεῖνο τὸ περιέχον τὴν διάνοιαν τοῦ μουσουργοῦ καὶ
ἐν ὀλίγοις ἅπαν τὸ ἔργον περικλείειν ἐξ οὗ ὁ καλλιτέχνης
ὁρμώμενος προχωρεῖ εἰς τὰ καθ' ἕκαστον.

ὑπὸ ἔποψιν τέχνης καὶ βαθείας μελέτης ἡ εἰσαγωγή
τοῦ Φαύστου κατέχει θέσιν μεταξὺ τῶν πρωτίστων τοιού-
του εἶδους συμφωνιῶν, οἷα ἡ ouverture τοῦ Barbier de Se-
ville, ἡ εἰσαγωγή τοῦ Guillaume Tell καὶ τὸ ἀριστούργημα
τοῦ Μαγερβέρου Preludio τῶν Huguenots.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ δράματος ἀκούων τις τὴν εἰ-
σαγωγὴν αἰσθάνεται ἑαυτὸν συνεχίζοντα τὰς σκέψεις του
βαυκαλιζόμενον ἐν τῇ αὐτῇ τοῦ δράματος σοβαρᾷ καὶ ῥεμ-
βώδει ποιήσει. Οἱ σιγανοὶ ἐν ἀρχῇ τόνοι προβαίνουνσι βαθ-
μῶν εἰς δυσλήπτους κατ' ἀρχὰς πλὴν τεχνικωτάτης ἁρ-
μονίας, ὥστε τὸ φιλοσοφικὸν μέρος τοῦ δράματος περιεχοῦ-
σας, καὶ καταλήγουσιν εἰς μέλος πλήρες περιπαθείας, ἡ ὅλη
δὲ συμφωνία σβύνεται οὕτως εἰπεῖν ἐντὸς ὑποκώφων φθόγ-
γων, ὅστινες βαθεῖαν αἵσθησιν καταλείπουσι τῷ ἀκροατῇ
καὶ ἐπισύρουσι τὴν προσοχὴν του ἐπὶ τὴν ἐξακολούθησιν.

Πολὺς ἀπαιτεῖται χωρὶς ἵνα ἀναπτύξωμεν τὸν ἀπειρον

Ξένος ἐξ αἰτίας ἐνὸς κατηραμένου μύρου, ὅπερ εὗρεθαι εἰς
τὴν ἄκρην τοῦ στίχου του, ἐθηκεν ἐν τῇ αὐτῇ σειρᾷ τὸν
Κάλδερν καὶ τὸν Βύρων, δηλ. τὸν ποιητὴν τῆς Ρούθ καὶ
τοῦ Βαλτάσαρ καὶ τὸν τοῦ Δὸν Ζουὰν καὶ τοῦ Λάρα, δὲν
ἤξεύρω πράγματι τί νὰ σκεφθῶ, καὶ κατὰ μέρος θέτων τὴν
μετριοφροσύνην, ἔχω τὴν ἀπαίτησιν, καὶ τοῖς τὸ εὐχομαι,
νὰ γράψωσιν οἱ φίλοι μου ὕμνον καὶ διὰ τὴν ἰδικὴν μου
διακοσιετηρίδα. Εἶνε ἀληθὲς ὅτι δὲν ἔγραψα εἰσέτι 73
auto-sacramentales, ἀλλ' ἐνδέχεται νὰ τὰ γράψω εἰς τὸ
μέλλον.

Εἶνε τὸσον θερμὸς ὁ καύσων ἐνίοτε εἰς Ἀθήνας!

Bobb.